

Số: 01/2025/QĐST-VDS

Krông Ana, ngày 28 tháng 5 năm 2025

**QUYẾT ĐỊNH
SƠ THẨM GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ
V/v: Tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự**

TÒA ÁN NHÂN DÂN HUYỆN KRÔNG ANA, TỈNH ĐẮK LẮK

Thành phần giải quyết việc dân sự gồm có:

Thẩm phán - Chủ tọa phiên họp: Ông Chu Anh Hùng.

Thư ký phiên họp: Ông Đỗ Hoàng Duy- Thư ký Tòa án nhân dân huyện Krông Ana, tỉnh Đắk Lắk.

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân huyện Krông Ana, tỉnh Đắk Lắk tham gia phiên họp: Bà Nguyễn Thị Nhất - Kiểm sát viên.

Ngày 28 tháng 5 năm 2025, tại trụ sở Tòa án nhân dân huyện Krông Ana, tỉnh Đắk Lắk mở phiên họp sơ thẩm công khai giải quyết việc dân sự thụ lý số 20/2025/TLST-VDS, ngày 11 tháng 3 năm 2025 về việc: Yêu cầu Tòa án tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự theo Quyết định mở phiên họp sơ thẩm giải quyết việc dân sự số 32/2025/QĐST-VDS, ngày 16 tháng 5 năm 2025, gồm những người tham gia tố tụng sau đây:

- *Người yêu cầu giải quyết việc dân sự:* Bà Lã Thị K, sinh năm 1960 - Có mặt.

Địa chỉ: Buôn C, xã B, huyện K, tỉnh Đắk Lắk

-*Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan:*

- 1./ Ông Trịnh Hoài P; sinh năm 2002- Vắng mặt.
- 2./ Ông Trịnh Lê L; sinh năm 1991 - Có đơn xin giải quyết vắng mặt.
- 3./ Ông Trịnh Xuân Q; sinh năm 1995 - Có đơn xin giải quyết vắng mặt.
- 4./ Ông Trịnh Tiến L1; sinh năm 1996 - Có đơn xin giải quyết vắng mặt.

Cùng địa chỉ: Buôn C, xã B, huyện K, tỉnh Đắk Lắk

NỘI DUNG VIỆC DÂN SỰ:

Tại đơn yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự và bản tự khai, cũng như tại phiên họp bà Lã Thị K trình bày:

Con trai bà K là Trịnh Hoài P, sinh năm 2002. Từ lúc sinh ra cho đến nay có những biểu hiện bất thường. Tai ông P nghe không rõ, khả năng nhận thức còn chậm chạp hạn chế, phải có người giải thích mới hiểu, nói trước quên sau, không làm chủ được bản thân. Ông Trịnh Hoài P được Ủy ban nhân dân xã B cấp Giấy

xác nhận khuyết tật số hiệu: 0500/655/24568/0033 ngày 24/03/2023 với nội dung dạng khuyết tật: Nghe – nói, thần kinh – tâm thần; trí tuệ. Mức độ khuyết tật: Đặc biệt nặng. Hàng tháng ông P được nhận trợ cấp từ nhà nước. Do vậy, bà K làm đơn đề nghị Tòa án tuyên bố ông Trịnh Hoài P mất năng lực hành vi dân sự hoặc hạn chế năng lực hành vi dân sự.

Mục đích của yêu cầu: Để giải quyết vấn đề tài sản và nhân thân.

Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan: Ông Trịnh Xuân Q, ông Trịnh Lê L và Trịnh Tiến L1 trình bày: Ông Q, ông L, ông L1 là con ruột của bà Lã Thị K và là anh trai của Trịnh Hoài P. P bị bệnh Down từ nhỏ, không có khả năng lao động, không tự làm chủ được hành vi của mình, mọi sinh hoạt cá nhân đều phụ thuộc vào mẹ là bà Lã Thị K. Nay bà K yêu cầu tòa án giải quyết việc dân sự tuyên bố Trịnh Hoài P mất năng lực hành vi dân sự thì ông Q, ông L, ông L1 đều đồng ý.

Người làm chứng ông Cao Minh H và bà H'Linh N cùng trình bày: ông bà là hàng xóm với cháu Trịnh Hoài P, sinh năm 2002, ông bà ở sát bên cạnh nhà cháu Trịnh Hoài P từ năm 2020 cho đến nay, ông bà thấy cháu P bị bệnh đao từ nhỏ, không có khả năng lao động, không tự làm chủ được hành vi của mình, mọi sinh hoạt cá nhân đều phụ thuộc mẹ là bà Lã Thị K.

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân huyện Krông Ana, tỉnh Đắk Lắk sau khi đánh giá chứng cứ, tài liệu do đương sự xuất trình, trên cơ sở kết luận giám định của Trung tâm pháp y tâm thần tỉnh Đ đối với ông Trịnh Hoài P. Đề nghị Tòa án nhân dân huyện Krông Ana, tỉnh Đắk Lắk chấp nhận Đơn yêu cầu của bà Lã Thị K về việc tuyên bố ông Trịnh Hoài P mất năng lực hành vi dân sự.

Căn cứ vào các chứng cứ và tài liệu đã được kiểm tra tại phiên họp; Căn cứ vào lời trình bày của các đương sự tại phiên họp trên cơ sở xem xét đầy đủ, toàn diện chứng cứ, ý kiến của Kiểm sát viên.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN:

Sau khi nghiên cứu các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ việc dân sự được thẩm tra tại phiên họp; ý kiến của các đương sự và đại diện Viện kiểm sát tại phiên họp, Tòa án nhân dân huyện Krông Ana, tỉnh Đắk Lắk nhận định:

[1] Về thẩm quyền giải quyết việc dân sự: Ông Trịnh Hoài P là người bị yêu cầu tuyên bố mất năng lực hành vi dân sự cư trú tại Buôn C, xã B, huyện K, tỉnh Đắk Lắk. Căn cứ khoản 1 Điều 27, điểm a khoản 2 Điều 39 Bộ luật tố tụng dân sự: Việc dân sự thuộc thẩm quyền giải quyết của Tòa án nhân dân huyện Krông Ana, tỉnh Đắk Lắk.

[2] Xét yêu cầu của bà Lã Thị K về việc yêu cầu tuyên bố ông Trịnh Hoài P mất năng lực hành vi dân sự: Ngày 24/02/2025, Tòa án nhân dân huyện Krông

Ana, tỉnh Đắk Lắk nhận được đơn yêu cầu của bà Lã Thị K, về việc yêu cầu tuyên bố ông Trịnh Hoài P mất năng lực hành vi dân sự hoặc hạn chế năng lực hành vi dân sự. Để có căn cứ giải quyết đơn của bà Lã Thị K theo quy định của pháp luật, ngày 23/4/2025, Tòa án nhân dân huyện Krông Ana, tỉnh Đắk Lắk đã ban hành Quyết định trưng cầu giám định số 02/2025/QĐ-TCGD, trưng cầu Trung tâm P1 để thực hiện giám định: Ông Trịnh Hoài P có bị mất năng lực hành vi dân sự hoặc hạn chế năng lực hành vi dân sự hay không.

Tại bản Kết luận giám định pháp y tâm thần số 103/KLGD, ngày 15/5/2025 của Trung tâm P1 đã kết luận:

“Đương sự: Trịnh Hoài P. Sinh năm 2002; Giới: Nam; Nơi cư trú: Buôn C, xã B, huyện K, tỉnh Đắk Lắk.

Kết luận về y học: Hiện tại đương sự bị bệnh: Chậm phát triển tâm thần nặng/Hội chứng D (Theo bảng phân loại bệnh Quốc tế lần thứ 10-ICD10, có mã bệnh F72.6/90).

Kết luận về khả năng nhận thức và điều khiển hành vi:

Hiện tại đương sự: Mất khả năng nhận thức và mất khả năng điều khiển hành vi.”

Tại khoản 1 Điều 22 Bộ luật dân sự quy định:

“1. Khi một người do bị bệnh tâm thần hoặc mắc bệnh khác mà không thể nhận thức, làm chủ được hành vi thì theo yêu cầu của người có quyền, lợi ích liên quan hoặc của cơ quan, tổ chức hữu quan, Tòa án ra quyết định tuyên bố người này là người mất năng lực hành vi dân sự trên cơ sở kết luận giám định pháp y tâm thần.”

Do đó, việc bà Lã Thị K là mẹ của ông Trịnh Hoài P có đơn yêu cầu Tòa án tuyên bố ông Trịnh Hoài P mất năng lực hành vi dân sự là phù hợp với quy định tại khoản 1 Điều 22 Bộ luật dân sự, nên được chấp nhận.

[3] Về chi phí trưng cầu giám định: Người yêu cầu bà Lã Thị K phải chịu chi phí trưng cầu giám định (bà K đã nộp và đã chi phí xong).

[4] Về lệ phí giải quyết việc dân sự: Do bà Lã Thị K đã trên 60 tuổi và có đơn xin miễn tiền lệ phí Tòa án. Căn cứ Điều 2 Luật Người cao tuổi; điểm đ khoản 1 Điều 12 Nghị quyết 326/2016/UBTVQH14, ngày 30/12/2016: Bà Lã Thị K được miễn nộp tiền lệ phí tòa án giải quyết việc dân sự.

[5] Xét đề nghị của Viện kiểm sát là phù hợp quy định của pháp luật nên được chấp nhận.

QUYẾT ĐỊNH:

- Căn cứ khoản 1 Điều 27; điểm a khoản 2 Điều 35; điểm a khoản 2 Điều 39; Điều 149; các Điều 361, 371, 372, 376, và Điều 378 Bộ luật tố tụng dân sự;
- Căn cứ Điều 22 Bộ luật dân sự;
- Căn cứ Điều 2 Luật Người cao tuổi; điểm đ khoản 1 Điều 12 Nghị quyết 326/2016/UBTVQH14, ngày 30/12/2016 của Ủy ban thường vụ Quốc hội quy định mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí, lệ phí Tòa án.

1. Chấp nhận yêu cầu của bà Lã Thị K.

Tuyên bố ông Trịnh Hoài P; sinh năm 2002; Giới: Nam; Nơi đăng ký hộ khẩu thường trú: Địa chỉ: Buôn C, xã B, huyện K, tỉnh Đắk Lắk mất năng lực hành vi dân sự.

2. Về chi phí trưng cầu giám định: Người yêu cầu bà Lã Thị K phải chịu chi phí giám định (bà K đã nộp và đã chi phí xong).

3. Về lệ phí: Bà Lã Thị K được miễn nộp tiền lệ phí tòa án giải quyết việc dân sự.

4. Quyền kháng cáo, kháng nghị:

Người yêu cầu giải quyết việc dân sự, người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan có mặt tại phiên họp có quyền kháng cáo quyết định này trong thời hạn 10 ngày, kể từ ngày Tòa án ra quyết định.

Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan vắng mặt tại phiên họp có quyền kháng cáo quyết định này trong thời hạn 10 ngày kể từ ngày nhận được quyết định hoặc kể từ ngày quyết định đó được thông báo, niêm yết.

Viện kiểm sát cùng cấp có quyền kháng nghị quyết định giải quyết việc dân sự trong thời hạn 10 ngày, Viện kiểm sát cấp trên trực tiếp có quyền kháng nghị trong thời hạn 15 ngày, kể từ ngày Tòa án ra Quyết định.

Nơi nhân:

- TAND tỉnh Đắk Lắk;
- VKSND tỉnh Đắk Lắk;
- VKS huyện Krông Ana;
- THADS huyện Krông Ana;
- UBND xã Băng Adrênh;
- Các đương sự;
- Lưu hồ sơ, VT.

THẨM PHÁN - CHỦ TỌA PHIÊN HỌP

Chu Anh Hùng